

PROTOKOLL

2018-03-26

BEREDNINGS- OCH DAGVATTENGRUPPEN FÖR
HÖJE Å VATTENRÅD

Tid & datum: kl 13:10-15:30, måndagen den 26 mars 2018

Plats: Kommunhuset Kristallen, Lund

Bilagor:

- 3.1: Höje å åtgärdsprogram etapp 1: Aktuella åtgärder
- 3.3: Häckebergasjön reduktionsfiske – Beräkningar kostnadseffektivitet
- 3.4: Kalkfilter Råbytorp: Utredning om kalk med svar på frågor
- 3.5: Ekosystemtjänster: Förslag på projektplan
- 4.2: Flödesdämpning i Gullåkra och Vesums mosse - Förutsättningar för förbättrad magasin kapacitet
- 4.4: Dagvattengruppens åtgädslista
- 5.1: Vattenmyndighetens samråd – Förslag till yttrande
- 7.1: Arbetsplan och budget 2018 och reviderad budget 2017
- 7.3: Beredning av remissyttranden: Förslag

Närvarande:

Urban Linse	Lomma kommun
Mathilda Järgryd	Staffanstorps kommun
Nina Svenbro	Ekologgruppen
Rebecka Nilsson	Ekologgruppen
Alfred Fransson	Staffanstorps kommun
Thomas Persson	VA SYD
Karl-Magnus Adielsson	Lunds kommun
Helena Björn	Lomma kommun
Amanda Hulthén	Lomma kommun (praktikant)
Jonas Johansson	Höje å vattenråd

Ärenden:

1. **Protokoll från föregående möte 2018-01-23**

Dagordningen

Arbetsplan och budget hanteras först på dagordningen.

Tillägg görs för diskussion om översyn av recipientkontrollprogram samt ökade transporter av näringsämnen till Lommabukten.

Punkt 6.1 bordläggs till nästa möte.

Val av justeringsperson

BG/DG beslutar:

- att lägga protokollet till handlingarna,
- att välja Thomas Persson och Alfred Fransson att justera protokollet, samt
- att godkänna dagordningen med redovisade förändringar

2. Anmälningar

Åtgärdsprogram

- 2018-01-24 Genarp 9:16 - Tillägg
- 2018-01-24 Genarp 9:16 - Beställning tillägg
- 2018-01-26 Vallkärratorn/Stångby vångar - TN Lund beslut om marktillgång
- 2018-02-12 L:a Bjällerup 6:1 - Förhandsförbindelse
- 2018-02-19 Önnelöv 14:16 fosfordamm - Länsstyrelsen protokoll slutbesiktning
- 2018-02-23 Vallkärratorn/Stångby vångar - Länsstyrelsen startbesked miljöinvestering
- 2018-03-01 Reduktionsfiske i Häckebergasjön - Ansökan om LOVA-bidrag komplettering
- 2018-03-06 Svenshögs dikningsföretag - Dom från Mark- och miljödomstolen
- 2018-03-13 Tvåstegsdike Bjällerup Höje å - Avslag ansökan om LOVA-bidrag
- 2018-03-14 Vattenvårdande åtgärder Höje å - Ansökan om LONA-bidrag medfinansieringsintyg

Dagvattengruppen

Recipientkontroll

Vattenförvaltning

Arbetsutskottet

- 2018-01-30 AU - Protokoll

Övrigt

- 2018-01-24 Ekosystemtjänster - Villkor stöd från Region Skåne
- 2018-01-30 Ekosystemtjänster - Nyhetsbrev från Naturvårdsverket
- 2018-01-31 Strandskydd - Yttrande Länsstyrelsen Skåne
- 2018-02-07 Forskningsprojekt Hållbart samhällsbyggande - Stödbrev
- 2018-02-22 Utredning lokalt engagemang övergödning - Pressmeddelande
- 2018-03-02 Strandskydd - Yttrande Naturvårdsverket
- 2018-03-05 Utredning lokalt engagemang övergödning - Erbjudande om stöd

Jonas informerar om att han har erbjudit den statliga utredningen om lokalt engagemang mot övergödning att ta del av vattenrådets erfarenheter på området.

BG/DG beslutar:

- att lägga anmälningarna till handlingarna

3. Åtgärdsprogram

3.1 Höje å åtgärdsprogram etapp 1

Bilaga 3.1

Ekologgruppen lämnar lägesrapport för arbetet med etapp 1 av åtgärdsprogrammet. Några nya projekt har tillkommit.

Flackarp

Ekologgruppen har varit ute i fält och tittat på platsen. Två grunda, i första hand grundvattenförsörjda, våtmarker med en total yta på ca 3 ha skulle kunna anläggas. Ytterligare vatten kan tillkomma från dike vid höga flöden. VA SYD har gamla dricksvattenbrunnar i området som planeras att tas bort under 2018. Eventuellt kan projekten samordnas. Prästlönetillgångarna vid Lunds stift, som äger grannfastigheten ner mot ån, är tillfrågade men inte intresserade av någon våtmark på sin mark. LONA-bidrag föreslås att sökas. Kostnad beräknad till ca 1 mkr.

Värpinge golfbana

Ekologgruppen har varit ute och träffat Håkan Rasmusson på golfbanan. Två mindre våtmarker (0,2 ha sammanlagt) nära väg 108 är föreslagna. En VA SYD-ledning går genom området och dammarna måste anpassas till ledningen. Förslaget är att söka Boverkets medel för "För grönare städer" för åtgärder inom detaljplanelagt område. Samråd med VA SYD och MEx-kontoret i Lund.

Björnstorp

Tillrinningsområdet är litet max 10 ha. En drygt 100 m lång ledning krävs för att leda bort vatten från dammen. Våtmarksytan liten endast ca 0,3 ha. Bedöms inte kostnadseffektivt.

Förbättringsåtgärd - H32 Björnstorp

Äldre damm där förbättringsåtgärd föreslås. Har länge varit diskussion mellan markägare i området om reglering av dammen och om eventuell dämmande effekt i uppströms liggande dräneringsledningar. Förslaget är att ta fram ett förslag på avtal om regleringen och undersöka möjligheterna att fördjupa och/eller förstora dammen.

Bjällerup

Länsstyrelsen kommer ut på fältbesök nästa vecka. Preliminärt har Länsstyrelsen beviljat ca 1 300 tkr i miljöinvesteringsstöd till projektet. Arrendatorer och dikningsföretaget som är berörda av projektet är informerade.

Tvästegdike Bjällerup

Aktuellt på två sträckor i huvudfåran. Rebecka Nilsson och Siri Wahlström har varit på dikningsföretagets årsstämma. Dikningsföretaget är positiva men vill inte ta kostnaden för att ompröva dikningsföretaget. Ekologgruppen informerade att kostnad för omprövning ingår i projektet. Projektet beviljades inte LOVA-bidrag eftersom LOVA-bidragen är översökta samt att Länsstyrelsen anser att tvåstegdike på endast ena sidan av ett vatten drag ökar erosionen. Vattenrådet och Ekologgruppen menar att så inte är fallet. Dialog förs med Länsstyrelsen i frågan. LONA-bidrag söks till projektet. I samband med omprövning av dikningsföretaget

behöver en diskussion om att lyfta ut delen av ån vid St Lars i Lund ur diktningföretaget föras med Lunds kommun och VA SYD.

Vallkärratorn/Stångby vångar

De sista ändringarna i ledningsdragningen är nu gjorda och entreprenaden kan påbörjas. Thomas Persson påtalar att projektet inte är dagvattenåtgärd i nuläget och att förutsättningen för att VA SYD ska ta över skötselansvaret är att området blir verksamhetsområde för dagvatten. Projektering har skett i samråd med VA SYD för att ta höjd för krav kopplade till eventuellt framtida verksamhetsområde för dagvatten.

Reparation och underhåll

Åtgärder i ett antal dammar samlas ihop till en underhållsinsats efter sommaren. I en av dammarna vid Nöbbelövs mosse behövs åtgärder vid in- och utlopp. Vid Kannikdammen är det problem vid inloppet. I en damm vid Bjällerup är det problem med inloppet från Höje å, vattnet rinner på fel håll och åtgärd krävs. Man vill även ta bort träd (mycket säl) och är intresserade av att plantera andra sorter. Damm vid Vallby behöver rensas och sly tas bort.

Kommentar: Säl är ett väldigt värdefullt träslag p g a den tidiga blomningen som ger näring till pollinatörer och behöver därför bevaras. Eventuellt borttagande av säl måste ske med stor försiktighet. Länk till WWF:s arbete med säl:

<http://www.wwf.se/wwfs-arbete/arter/1237640-salg-nyckelart-i-naturen>

Förslag till beslut:

- att lägga ner projektet i Björnstorp
- att i övrigt fortsätta arbetet enligt redovisad planering, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.2 LOVA och LONA-ansökningar

Information om utfall för LOVA-ansökningar och om LONA-ansökningar. Ansökan om bidrag till tvåstegsdiket vid Bjällerup fick avslag. Dels är LOVA-bidragen översökta i år men Länsstyrelsen angav också som skäl att ensidigt tvåstegsdike orsakar erosion på den sida av vattendraget som inte fasas av (Se vidare under punkt 3.1 ovan). Uppföljning av kalkfilteranläggningar vid Råbytorp har beviljats 207 tkr. Den stora LOVA-ansökan för allmänt arbete med projektering och anläggning kommer inte att beviljas enligt muntlig uppgift från Länsstyrelsen. Ansökan är, på uppmaning från Länsstyrelsen, istället inskickad som LONA-ansökan.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

3.3 Häckebergasjön – reduktionsfiske

Bilaga 3.3

Jonas redogör för beräkning av kostnadseffektivitet för projektet enligt bilaga 3.3. Baserat på nyttan för fosfor, upptag i fiskbiomassa och minskade halter i vattnet till följd av bl a fastläggning i sedimentet, bedöms projektet som kostnadseffektivt. Läger man till fler nyttor ökar kostnadseffektiviteten. Indikationen från Länsstyrelsen är att projektet inte kommer att beviljas LOVA-bidrag eftersom LOVA är översökt. Kostnaden för projektet beräknas till ca 1 015 tkr.

BG/DG beslutar:

- att tillstyrka genomförande av reduktionsfiske i Håckebergasjön även om LOVA-bidrag inte beviljas, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.4 Kalkfilter – utredning och projektet i Råbytorp Bilaga 3.4

Utredningen ger en del svar, bl a om kostnader och miljöaspekter, på frågorna om material i de kalkfilter som finns på marknaden. Det svar som inte ges är hur effektiva filtren är under jämförbara förhållanden. Projektet har beviljats 207 tkr i LOVA-stöd till uppföljning

BG/DG beslutar:

- att gå vidare med projektet med att jämföra effektiviteten hos två olika kalkfilter, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.5 Ekosystemtjänster Bilaga 3.5

Enligt beslut på senaste mötet i BG/DG skulle en projektplan tas fram. Rebecka på Ekologgruppen har tillsammans med Jonas tagit fram ett förslag som redovisas i bilaga 3.5. Förutom Rebecka kommer Ea Baden och Karl Holmström att jobba med projektet. Även Jonas ingår i arbetsgruppen. Arbetets fortskridande kommer att redovisas vid kommande möten i BG/DG. Helena efterfrågar ett tillägg till projektplanen om att kommunal upphandlingsexpertis ska tillfrågas och ges möjlighet att ge sin syn på projektets resultat.

BG/DG beslutar:

- att godkänna projektplanen med tillägg för att kommunal upphandlingsexpertis ska tillfrågas, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.6 Höje å åtgärdsprogram – Upphandling av konsult för etapp 2 (2019-2021)

Ekologgruppen lämnar mötet innan frågan börjar diskuteras. Jonas informerar, upphandling behöver vara klar och uppdrag beställt innan årsskiftet, förfrågningsunderlag bör vara utskickat innan sommaren. I tidigare upphandlingar har det satts upp mål om t ex hur många ha våtmark som ska anläggas och hur många meter vattendrag som ska restaureras. Dessa mål har i princip aldrig uppnåtts till följd av omständigheter som ligger utanför både vattenrådets och den upphandlade konsultens kontroll. Målsättningarna har i princip alltid reviderats under arbetes gång. Upplägget har även lett till att de anbud som kommit in har kunnat skilja 3-4 gånger i pris eftersom det är väldigt svårt för konsulten att beräkna hur lång tid det tar att uppnå målen. Förslaget inför den nya upphandlingen är att frånga fasta mål och istället lista den kompetens vattenrådet frågar efter hos konsulten, be att få in ett timpris för uppdraget och sedan handla upp ett antal timmar av den konsult som har är bäst när kompetens och pris vägs samman. De timmar som handlas upp kan sedan fördelas friare mellan de åtgärder som går att genomföra och de utredningar som behöver göras. Upplägget, som används av

Kävlingeåns vattenråd idag, ställer dock högre krav på avstämning mellan konsult och uppdragsgivaren aning. Jonas skickar ut det förfrågningsunderlag som användes i Kävlingsån för kännedom och för synpunkter på upplägget. Frågan tas upp på nästa möte i BG/DG.

Kommentar: FFU från Kävlingsån kommer skickas ut tidigare eftersom beslut om hur upphandlingen ska genomföras behöver tas av styrelsen i maj.

BG/DG beslutar

- att behandla frågan vidare på nästa möte, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4. Dagvattengruppen

4.1 Fördröjningsmagasin Lund väster

Jonas lämnar lägesrapport för arbetet. Arbetet har stannat av p g a att VA SYD har bytt projektansvarig person samt att det har varit problem med att lösa masshanteringen. Möte mellan Jonas, VA SYD:s nya projektledare Karolin Blomqvist och Johan Krook i morgon tisdag 27/3.

DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

4.2 Gullåkra mosse

Bilaga 4.2

Nina Svenbro, Ekologgruppen, redogör för utredningen om möjligheterna till fördröjning av dagvatten i Gullåkra mosse. Man har bl a tittat på utloppen från dagvattenledningarna och redan vid normal vattennivå i mossarna står det vatten upp i dagvattenledningarna. Vidare har Ekologgruppen tittat särskilt utloppet från Borggårdsdiket. Dämning, genom att anlägga ett flödesbegränsat utlopp från Gullåkra mosse, skulle göra det möjligt att fördröja mer vatten i mossen. Ingen schakt skulle behövas, dock behövs en vall anläggas längs ett dike för att förhindra dämning uppströms. Förslaget skulle innebära att dagvattenpumpen i Borggårdsdiket skulle behöva vara i bruk oftare än idag. Det går inte att utöka magasinsvolymen genom schaktning eftersom man då kommer ner till grundvattnet. Rekommendationen från konsulten är att göra ytterligare konsekvensanalys av förslaget med dämning i mossen. DG efterfrågar även ett ytterligare tydliggörande resonemang om varför schakt avföras som alternativ till ytterligare fördröjning i området.

DG beslutar:

- att uppdra åt Ekologgruppen att utveckla delen i rapporten om kostnad och nytta med schaktning,
- att uppdra åt Ekologgruppen att göra en utvidgad konsekvensanalys av alternativet med dämning, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4.3 Värdering av rening av dagvatten

VA SYD har inte hittat någon information som för frågan framåt. Jonas meddelar att han inte har möjlighet att dra i frågan för tillfället även om det är en angelägen frågeställning. Kanske är detta en fråga för ett examensarbete eller ett konsultuppdrag.

DG beslutar:

- att låta frågan vila för tillfället men att ha kvar den på dagordningen, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4.4 Dagvattengruppens åtgärdslista Bilaga 4.4

Återkoppling och diskussion kring dagvattengruppens åtgärdslista. Listan med prioriteringar behöver uppdateras. Nya projekt och utredningar behöver läggas till på listan och kommenteras

DG beslutar:

- att uppdra åt Ekologgruppen att uppdatera dagvattengruppens åtgärdslista, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4.5 Källby/Lund SV

Ingen mer information mer än att VA SYD fortsätter utreda överföringsledning för avloppsvatten till Sjölunda reningsverk i Malmö samt utreda de krav som ställs på reningen av det avloppsvatten som breddas vid högflödessituationer.

DG beslutar:

- att lägga information till handlingarna

4.6 Laget runt

Inget nytt.

DG beslutar:

- att lägga övrig information till handlingarna

5. Vattenförvaltning

5.1 Vattenmyndighetens samråd Bilaga 5.1

Jonas har tagit fram förslag till yttrande. VA SYD anmäler att man lämnar ett eget yttrande vilket ska stå med i vattenrådets yttrande. Eventuella synpunkter på förslaget skickas till Jonas så snart som möjligt

BG beslutar:

- att godkänna förslaget till yttrande med redaktionella ändringar, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

6. Recipientkontroll

6.1 Habo Golf AB - recipientkontrollpunkt

BG beslutar:

- att bordlägga frågan

6.2 Ökande transporter av fosfor

Helena påtalar att transporter av fosfor har ökat under senare år och att frågan om varför fosfortransporterna ökar behöver analyseras och frågan om vad man gör åt problemet lyftas.

BG beslutar

- Att uppdra åt Ekologgruppen att göra djupare analyser av fosfor och kväve i recipientkontrollens årsrapport, samt
- Att lägga övrig information till handlingarna

6.3 Revidering av recipientkontrollprogram

Konsultuppdraget för genomförande av recipientkontrollen för perioden 2019-2021 ska handlas upp under 2018. VA SYD meddelar att man vill se över programmet för att se om rätt analyser görs. Eventuellt kan tillägg behöva göras för t ex metaller. VA SYD vill även se över programmet inför en eventuell nedläggning av Källby reningsverk och för att få bättre koll på utsläppen av dagvatten. Thomas meddelar att VA SYD kommer att gå igenom programmet och ta fram förslag på eventuella ändringar under 2019. Upphandlingen av recipientkontrollen kan dock göras som planerat för gällande program.

BG beslutar

- Att lägga informationen till handlingarna

7. Administration/övrigt

7.1 Arbetsplan och budget 2019 och reviderad budget 2018

Bilaga 7.1

Frågan behandlas först på mötet. Jonas redogör för förslag till arbetsplan och budget för 2019 samt reviderad budget för 2018. Arbetsplanen diskuteras. Thomas föreslår tillägg under Recipientkontrollen för genomgång och eventuell revidering av recipientkontrollprogrammet och Helena föreslår ett tillägg under åtgärdsprogrammet om att arbeta mer för att synliggöra frågor om vattenflöden ytterligare.

BG/DG beslutar:

- att godkänna förslag till arbetsplan med ovanstående tillägg och budget för 2019 samt reviderad budget för 2018, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.2 VattenAtlas

Information om vad som är på gång beträffande VattenAtlas. Uppdatering av kommunala data pågår tillsammans med problemlösning. Det har t ex under en tid varit problem med att få fram information när man klickar på punkter. Pressmeddelande är på gång men har inte gått iväg.

BG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.3 Beredning av remissyttranden

Bilaga 7.3

Förslaget till hantering av remissyttranden har bearbetats sedan förra mötet men frågan föreslås behandlas i början av nästa möte då fler tjänstemän är närvarande.

BG beslutar:

- att bordlägga ärendet till nästa möte

7.4 Övrigt

Fällning av träd längs Höje å vid Esarp

En stor mängd träd har fällts inom strandskyddat område längs Höje å vid Esarp. Alfred har varit ute och tittat och miljöförvaltningen i Staffanstorps kommun har begärt att markägaren ska inkomma med yttrande om varför man har fällt träden. Mer information på nästa möte.

Ny tjänsteman från Lomma kommun.

Iris Behrens kommer att bli ny tjänsteman från Lomma kommun i dagvattengruppen

Strandskydd

Länsstyrelsen i Skåne har skickat en skrivelse till Naturvårdsverket om strandskydd vid anlagda dammar och våtmarker och Naturvårdsverket har svarat. Jonas skickar ut skrivelse och svar för kännedom.

Kommentar: Länsstyrelsen har nu även skickat en skrivelse till Miljödepartementet, även denna skrivelse skickas ut för kännedom.

BG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.5 Sammanträdestider 2018

Styrelsen		
09:00 i Lund (om inte annat anges)	2018-05-08	Diamanten
Stämma	2018-05-29	Diamanten
	2018-09-18	Diamanten
	2018-11-13	
Arbetsutskottet		
09:00 i Lund	2018-04-24	Flintan
	2018-09-04	Antraciten
	2018-10-30	Antraciten
Berednings/dagvattengrupp		
08:30 på tisdagar i Lund		
13:00 på måndagar i Lund	2018-06-12	Gnejsen

	2018-08-27	Gnejsen
	2018-10-09	Gnejsen
	2018-12-03	Porfyren 2

BG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.6 Publicering av protokoll

För att kunna lägga ut protokollet från mötet på hemsidan behöver BG/DG godkänna publiceringen.

BG beslutar:

- att godkänna att protokollet publiceras på hemsidan

**För
HÖJE Å VATTENRÅD**

Alfred Fransson

Thomas Persson

Jonas Johansson